

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 11. november 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Terese Trangebæk Dø-
sing
Sagsnr.: 2019-731-0062
Dok.: 1686802

KOMMENTERET OVERSIGT

over

Høringssvar om forslag til lov om ændring af straffeloven (Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse)

I. Høringen

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om straffeloven (Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse) har i perioden fra den 29. september 2020 til den 27. oktober 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Advokatrådet, AmiAmi, Amnesty International, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Voldtægts ofre i København, Aarhus, Odense, Aalborg, Herning, Kolding, Hillerød, Holbæk og Nykøbing Falster, Center mod Menneskehandel, CEPOS, Danner, Dansk Kvindesamfund, Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Everyday Sexism Project Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Hjælp Voldsofre, Institut for Menneskerettigheder, Joan-Søstrene, Justitia, KFUKs sociale arbejde, KL, Kompetencecenter Prostitution, Kraka, Kvinderådet, Kvininfo, Københavns Retshjælp, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

for Voldsramte Kvinder, Landsforeningen KRIM, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsorganisationen mod seksuelle overgreb, Lev Uden Vold, Offerrådgivningen i Danmark, Politiforbundet, Red Barnet, Reden i København, Aarhus, Odense og Aalborg, Reden International, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Seksualpolitisk Forum, Sexarbejdernes Interesseorganisation og Aarhus Retshjælp.

Justitsministeriet har modtaget høringsvar fra:

Advokatrådet, Amnesty International, Børnerådet, Center for Voldtægts ofre, Aarhus Universitetshospital, og Center for Seksuelle Overgreb, Rigshospitalet, Danner, Dansk Kvindesamfund, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Det Kriminalpræventive Råd, Det Nationale Voldsobservatorium, Everyday Sexism Project Danmark, Hjælp Voldsofre, Institut for Menneskerettigheder, Joan-Søstrene, Joan-Søstrene Aarhus, Justitia, professor emeritus Jørn Vestergaard, Københavns Universitet, KL, Kvinderådet, Kvininfo, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Lev Uden Vold, Offerrådgivningen i Danmark, Politiforbundet, Region Sjælland, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Seksualpolitisk Forum, Sex & Samfund, Socialstyrelsen og Aalborg Universitetshospital.

Østre Landsret, Vestre Landsret og Domstolsstyrelsen har oplyst, at høringsvar først kan fremsendes efter høringsfristens udløb.

Det bemærkes, at der i mange af de modtagne høringsvar bl.a. gives udtryk for mere politiske holdninger til lovforslaget. Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringsvar. Justitsministeriets bemærkninger til høringsvarene er anført i kursiv.

II. Høringsvarene

1. Generelt

Danske Regioner, Datatilsynet, KL, Politiforbundet, Rigsadvokaten og Socialstyrelsen har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Danner, Kvininfo og Joan-Søstrene har henvist til høringsvaret fra Det Nationale Voldsobservatorium.

Region Sjællands Centre for Voldtægts ofre har henvist til det fælles høringsvar fra Center for Voldtægts ofre, Aarhus Universitetshospital, og Center for Seksuelle Overgreb, Rigshospitalet.

2. Om begrebet samtykke

Amnesty International opfordrer til, at den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 216, stk. 1, udformes således, at det fremgår, at samtykke skal gives frivilligt og være udtryk for den pågældendes frie vilje, bedømt ud fra omstændighederne ved den konkrete situation.

Den Danske Helsinki-komité for Menneskerettigheder anfører, at komiteen forstår de betænkeligheder, som flertallet af Straffelovrådet udtrykker i forhold til en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse, men at komiteen vil foretrække den foreslåede samtykkebaserede formulering, som mindretallet anbefaler, af bl.a. de grunde, at den er enklere og klarere for lægfolk at forstå, at den er lettere at formidle til børn og unge, og at den er i direkte overensstemmelse med artikel 36, stk. 2, i Istanbulkonventionen.

Amnesty International, Det Nationale Voldsobservatorium og Dansk Kvindesamfund anfører, at det af hensyn til retsanvendelsen hos politi, anklagemyndighed og domstole vil være hensigtsmæssigt, at det anføres, at samtykke kan komme til udtryk i ord, lyde eller handlinger, der positivt tilkendegiver lyst til at være en del af den seksuelle aktivitet, og at det bør tilføjes, at samtykke er en proces, som foregår under den seksuelle aktivitet, og at der ikke stilles krav om, at samtykke skal komme til udtryk på en prædefineret direkte verbal eller anden bestemt måde.

Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium, Everyday Sexism Project Danmark, Lev Uden Vold, Joan-Søstre og Kvinderådet anfører, at samtykke ikke er en enkeltstående handling, men en proces, som er en del af den seksuelle aktivitet, og at betegnelsen ”at samtykke” eller ”samtykker” bør anvendes frem for ”et samtykke”.

Danske Advokater erkender, at det er en politisk beslutning, hvordan lovgivningen nærmere skal udformes, men anfører, at når man politisk fremkommer med en anden løsning end den, der er foreslået af Straffelovrådet, vil det være naturligt med en grundig og nuanceret forklaring på denne beslutning i form af et sæt lovbemærkninger, der detaljeret beskriver og begrundet den valgte løsning op imod Straffelovrådets forslag.

Danske Advokater henviser herudover til sit hørings svar af 18. marts 2020 vedrørende Straffelovrådets betænkning nr. 1574/2020 om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, hvoraf det bl.a. fremgår, at retssikkerhedshensyn efter Danske Advokaters vurdering taler med betydelig vægt for at vælge en frivillighedsbaseret bestemmelse frem for en samtykkebaseret bestemmelse. Det anføres endvidere, at Danske Advokater kan tilslutte sig betragtningerne fra Straffelovrådets flertal, og at det – såfremt mindretallets ordning vælges – kan indebære en risiko for, at der sker en kriminalisering af seksuelle forhold, der ikke er et klart behov for at kriminalisere.

Everyday Sexism Project Danmark ønsker en tilføjelse i lovforslagets bemærkninger om, at samtykke skal foreligge på tidspunktet for seksualakten, at samtykke til en type seksualakt ikke betyder samtykke til enhver form for seksualakt, og at et samtykke skal kunne tilbagekaldes verbalt eller non-verbalt på et hvilket som helst tidspunkt under seksualakten – aktivt eller ved passivitet.

Retspolitisk Forening henviser til sit hørings svar af 18. marts 2020 vedrørende Straffelovrådets betænkning nr. 1574/2020 om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, hvoraf det fremgår, at foreningen anbefaler, at straffelovens § 216, stk. 1, ændres, så bestemmelsen baseres på et kriterium om frivillighed, som foreslået af Straffelovrådets flertal. Foreningen anfører endvidere, at lovens ordlyd – med et krav om samtykke – vil kunne antyde en videregående kriminalisering, end der ret beset er grundlag for.

Professor emeritus Jørn Vestergaard, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, anfører, at det i lyset af formålet med lovændringen alt andet lige må betragtes som en stor fordel, at lovteksten tænkes affattet på en enkel måde med en fyndig ordlyd, hvilket vil kunne bidrage til en grundlæggende forståelse i befolkningen af meningen med lovændringen, at den nærmere fortolkning af bestemmelsens rækkevidde under alle omstændigheder må fastlægges i kraft af forarbejderne, og at det i den forbindelse ikke er afgørende, at det sproglige omdrejningspunkt i bestemmelsen bliver begrebet ”samtykke” og ikke ”frivillighed”. Jørn Vestergaard anfører desuden, at betydningen af psykisk vold bør adresseres mere bredt i forarbejderne, at det i overensstemmelse med lovforslagets grundlæggende formål bør klargøres, at psykisk vold generelt kan bevirke at deltagelse i et samleje ikke er frivilligt, og at der ved bedømmelsen af seksuelle handlinger foretaget i forhold præget af vold og psykisk vold juridisk set bør være en stærk formodning for, at den svage parts deltagelse ikke var udtryk for samtykke.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater opfordrer – ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt – til, at samtykket præciseres nærmere i bestemmelsen, herunder at det bl.a. klart fremgår, at samtykket kan være stiltiende.

Advokatrådet, Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium, Justitia og Kvinderådet anbefaler, at bemærkningerne til lovforslaget uddybes med yderligere eksemplificeringer.

Joan Søstrene Aarhus anfører, at organisationen gerne stiller sig bag de synspunkter, som er fremført af Straffelovrådets mindretal, idet organisationen mener, at samtykke indebærer et aktivt tilvalg, mens frivillighed blot forudsætter fravær af tvang eller trusler. Organisationen anser dog indirekte tilkendegivelser så som kys, lyde og bevægelser for utilstrækkelige udtryk for samtykke og stiller sig uforstående over for, hvorfor et verbalt til-/fragsagn ikke langt er at foretrække.

Lev Uden Vold henleder opmærksomheden på, at det kan give anledning til tvivl, om samtykke fortsat skal anses som gældende, hvis en gerningsmand har givet udtryk for at anvende kondom, men tager dette af undervejs (fænomenet ”stealththing”). Foreningen anfører, at fjernelsen af kondomet ændrer forudsætningen for samtykket til den seksuelle aktivitet, og at dette må sidestilles med bedrag og grov udnyttelse af forurettedes tillid.

Seksualpolitisk Forum anfører, at foreningen bakker op om, at voldtægtslovgivningen moderniseres. Foreningen advarer imidlertid kraftigt mod et samtykkeprincip. Seksualpolitisk Forum opfordrer derfor regeringen og Folketinget til at lytte til forslaget fra Straffelovrådets flertal. Det anføres i den forbindelse bl.a., at samtykke er et langt mere uklart begreb end begrebet frivillighed, at frivillighed ikke forudsætter verbale tilsagn, hvilket er afgørende i seksuelle situationer, mens samtykke på almindeligt dansk forudsætter en eller anden form for verbalt tilsagn, og at begrebet ”samtykke” nu bruges som en oversættelse af det engelske begreb ”consent”, der har en videre betydning og ikke på samme måde indikerer verbale handlinger.

Offerrådgivningen i Danmark er enig med Straffelovrådets flertal i, at frivillighedsprincippet vil være mindre tvivlsomt end mindretallets samtykkebegreb. Det er dog efter Offerrådgivningens opfattelse ikke afgørende, om frivillighed, samtykke eller en tredje formulering anvendes.

Sex & Samfund anfører, at en ny lovbestemmelse skal afspejle en bred forståelse af, hvordan frivillighed/samtykke kommer til udtryk i seksuelle

relationer, hvor både ”sprog”, ”handlinger”, ”eller på anden måde” indgår. Det anføres endvidere, at lovforslaget tager godt vare på begge parter – også den aktive parts – retssikkerhed i de ofte komplekse sager.

Aalborg Universitetshospital finder det vigtigt, at der er fokus på ofrets integritet og selvbestemmelsesret, at samtykke foreligger under hele forløbet, at samtykke skal være afgivet frivilligt – set i forhold til psykisk vold – og at den initiativtagende part er forpligtet til at sikre, at samtykke er til stede ved passivitet.

Som det fremgår af pkt. 2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, finder Justitsministeriet, at en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse er bedre egnet til at sikre den seksuelle selvbestemmelsesret end en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, idet der bl.a. henvises til, at der med en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse i passivitetssituationer vil kunne påhvile den initiativtagende part en videre forpligtelse til at sikre, at den anden part samtykker, hvis vedkommende forholder sig passiv, end ved en frivillighedsbaseret bestemmelse.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at definitionen af, hvornår der foreligger et samtykke, herunder hvilke elementer der skal indgå ved vurderingen heraf, mest hensigtsmæssigt – og af hensyn til de mange forskellige nuancer, som knytter sig til seksuallivet – adresseres i lovforslagets bemærkninger.

Som det fremgår af pkt. 2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, kan samtykke komme til udtryk gennem ord eller handling, og der stilles ikke krav om, at samtykke skal være udtrykt direkte eller i øvrigt på nogen bestemt måde. Det vil således også ved total passivitet, dvs. hvor den ene person ikke foretager sig nogen form for handling, afhænge af en konkret og samlet vurdering, om deltagelse i samlejet kan anses for at være sket med samtykke. Dette indebærer, at samtykke således også kan komme til udtryk på andre måder end ved et verbalt tilsagn, og at der efter omstændighederne vil kunne foreligge et samtykke i passivitetstilfælde.

Justitsministeriet gør opmærksom på, at det i den forbindelse endvidere fremgår af bemærkningerne, at samtykke skal foreligge under hele samlejet, og at det forhold, at en person har givet udtryk for, at den pågældende samtykker i samlejet, ikke udelukker, at vedkommende senere trækker sit samtykke tilbage.

Som anført i bemærkningerne, skal et samtykke gives frivilligt og være udtryk for den pågældendes frie vilje, bedømt ud fra omstændighederne ved den konkrete situation. Et samtykke må – navnlig ud fra retssikkerhedsmæssige hensyn – vurderes objektivt ud fra oplysningerne om personens deltagelse i samlejet, herunder personens ord og handlinger, og ikke ud fra personens indre overbevisning.

Justitsministeriet bemærker, at det ved vurderingen af, om et samtykke er givet frivilligt, bl.a. vil kunne indgå, om samlejet er gennemført i et forhold, som er præget af psykisk vold.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, hvilke forhold der vil kunne indgå i vurderingen af, om der foreligger samtykke, herunder hvornår der er en formodning imod samtykke. Justitsministeriet har ikke fundet anledning til at opstille yderligere eksempler for, hvornår der i konkrete tilfælde foreligger et samtykke. Dette skal i øvrigt ses i lyset af, at den nye samtykkebaserede voldtægtsbestemmelse vil rumme mange forskelligartede forhold, og at det bør overlades til domstolene at foretage den nødvendige skønmæssige vurdering af samtlige omstændigheder i de enkelte sager.

Som det fremgår af bemærkningerne, udelukker det forhold, at en person ikke har haft fuld viden om eller indsigt i en række forhold, der kan have haft betydning for, at vedkommende valgte at deltage i samlejet, ikke, at der er samtykket i samlejet. I de tilfælde, hvor en person f.eks. er blevet "snydt" til samleje gennem usande påstande om, at den anden person var en berømt-hed eller havde en særlig alder, status, beskæftigelse eller lignende, må samlejet anses for gennemført med samtykke. Det må efter Justitsministeriets opfattelse bero på en konkret vurdering, om der foreligger samtykke i tilfælde, hvor der f.eks. sker aftagning af kondom.

Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at der både efter den frivillighedsbaserede voldtægtsbestemmelse, som et flertal af Straffelovrådets medlemmer foreslog, og den samtykkebaserede voldtægtsbestemmelse, som et mindretal af Straffelovrådets medlemmer foreslog, vil skulle foretages en konkret og samlet vurdering af, om der foreligger et samtykke. Samtidig vil der efter begge de foreslåede modeller kunne være tale om henholdsvis frivillighed eller samtykke i situationer, hvor der foreligger passivitet. Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at begrebet "samtykke" ikke er et mere uklart begreb end "frivillighed".

3. Nærmere om passivitet

Amnesty International, Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium, Everyday Sexism Project Danmark, Lev Uden Vold og Kvinderådet anfører, at passivitet ikke bør kunne fortolkes som samtykke. Organisationerne finder det endvidere problematisk, hvis tidligere total passivitet under et seksuelt hændelsesforløb kan være udtryk for samtykkende sex ved et senere hændelsesforløb. Det Nationale Voldsobservatorium bemærker i den sammenhæng bl.a., at sådanne tidligere hændelsesforløb kan have været voldtægt.

Danner anfører, at det må nuanceres, at passivitet ikke blot er en fysiologisk reaktion, men også kan være et sikkert valg, og det, at der er foretaget et valg, ikke betyder, at der ikke er tale om sex uden samtykke. Det anføres endvidere, at det forhold, at et par tidligere har haft sex med samtykke, ikke betyder, at voldtægter ikke kan forekomme.

Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium og Kvinderådet anfører, at der må foreligge en eller anden form for fysisk eller verbal tilkendegivelse af at ville have sex, og at denne positive tilkendegivelse må være kontinuerlig undervejs i den seksuelle aktivitet.

Professor emeritus Jørn Vestergaard, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, anbefaler, at der foretages en nærmere uddybning af, hvad det er for tilfælde, hvor der kan foreligge et samtykke, selv om den ene part forholder sig ”totalt passiv”, og hvor der følgelig ikke påhviler den anden part en pligt til at sikre sig, at der faktisk foreligger et samtykke.

Som det fremgår af pkt. 2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, må der som udgangspunkt være en formodning for, at en person, der samtykker i et samleje, ikke blot forholder sig helt passivt, men deltager i et eller andet omfang, dvs. ved ord eller handling. Den person, der ønsker et samleje gennemført, må således gøre noget for at sikre sig, at den anden person samtykker. Også ved total passivitet må det dog afhænge af en konkret og samlet vurdering, om deltagelse i samlejet kan anses for at være sket med samtykke.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at det bl.a. vil kunne indgå i vurderingen af passivitetstilfælde, om parterne tidligere har haft samleje gennemført med samtykke, der er foregået på samme måde,

uden at der har været tale om indirekte trusler eller psykisk vold mv., eller om personerne ikke tidligere har haft nogen seksuel relation.

Justitsministeriet bemærker, at der her omtales tilfælde, hvor et samleje tidligere er gennemført med samtykke, og således ikke de tilfælde, hvor et samleje tidligere er gennemført uden samtykke.

4. Om definitionen af samleje

Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium, Everyday Sexism Project Danmark, Joan-Søstrene, Kvinderådet, Amnesty International og **Dansk Kvindesamfund** opfordrer til, at definitionen af samleje udvides til også at omfatte oral penetration, idet der henvises til Istanbulkonventionens artikel 36, stk. 1, litra a, hvoraf det følger, at parterne træffer de lovgivningsmæssige eller andre foranstaltninger der er nødvendige for at sikre, at den forsætlige udøvelse af bl.a. vaginal, anal eller oral penetrering af seksuel karakter af en anden persons krop ved hjælp af en kropsdel eller en genstand er strafbar.

Dansk Kvindesamfund og Joan-Søstrene anfører i den forbindelse, at brugen af ordet "samleje" bør undlades i forbindelse med voldtægt, da samleje forudsætter samtykke, mens voldtægt er en ensidig handling. Derfor bør ordet "penetration" i stedet anvendes.

Justitsministeriet bemærker, at straffelovens § 216 om voldtægt finder tilsvarende anvendelse med hensyn til andet seksuelt forhold end samleje, f.eks. oralt seksuelt forhold, jf. straffelovens § 225. De handlinger, som er omfattet af Istanbulkonventionens artikel 36, stk. 1, litra a, er således kriminaliseret. Det er Justitsministeriets opfattelse, at begrebet "samleje" er bedre egnet til i almindelig sprogbrug at beskrive den handling, hvor der sker hel eller delvis indføring af penis i vagina eller anus.

5. Om straffniveauet og strafskærpende omstændigheder

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at eftersom § 216, stk. 1, dækker over overgreb af varierende grovhed, bør dette af hensyn til fremtidig regulering af sanktionsniveauer afspejles i bestemmelsen. Landsforeningen anbefaler derfor, at man enten ved reglens opbygning eller i en særskilt strafbestemmelse kan genfinde en objektiv beskrivelse af de straffniveauer, som man arbejder med ved sanktionsfastsættelse.

Justitsministeriet bemærker, at der i pkt. 2.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger og i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, er redegjort for de straffniveauer, der vil skulle tages udgangspunkt i ved strafudmålingen, og at sådanne udgangspunkter ud fra et lovteknisk perspektiv bør angives i lovforslagets bemærkninger. Det er således ikke nødvendigt for en eventuel fremtidig regulering af straffniveauet, at der foretages en graduering af grovheden af sager om voldtægt i lovteksten.

Amnesty International, Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium, Everyday Sexism Project Danmark og Joan-Søstrene anbefaler, at der i bemærkningerne bør henvises til straffelovens almindelige bestemmelser om skærpende omstændigheder, herunder den ikke udtømmende opstilling i § 81, men også til opstillingen i Istanbulkonventionens artikel 46 om skærpende omstændigheder.

Lev Uden Vold opfordrer til, at grov udnyttelse af andres sårbarhed, f.eks. hvis voldtægten begås mod en person med kognitive eller fysiske funktionsnedsættelser, eller mod en person, som befinder sig i en hjælpeløs tilstand på grund af alkohol, stoffer eller medicin, gøres til en straffskærpende omstændighed.

Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, vil det angive straffniveau kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. hermed de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10. Det bemærkes i den forbindelse, at straffelovens § 81 om skærpende omstændigheder er omfattet af straffelovens kapitel 10, og at bestemmelsen ikke er udtømmende. Der er derfor ikke noget til hinder for i en konkret sag at tillægge forhold, som ikke er nævnt i § 81, skærpende betydning ved strafudmålingen.

Om grov udnyttelse af andres sårbarhed bemærkes det i øvrigt, at det følger af straffelovens § 81, nr. 11, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som skærpende omstændighed, at gerningsmanden har udnyttet forurettedes værgeløse stilling. Denne bestemmelse tager navnlig sigte på kriminalitet, som begås over for udsatte persongrupper, f.eks. børn, personer med handicap og ældre personer.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke behov for at redegøre nærmere for de almindelige regler om straffens fastsættelse eller opstillingen i Istanbulkonventionens artikel 46 i lovforslagets bemærkninger. Ligesom det

er Justitsministeriet vurdering, at der ikke er behov for at fastsætte yderligere straffeskærpende omstændigheder.

Amnesty International, Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium og Lev Uden Vold henviser til Straffelovrådets overvejelser om strafniveau, som fremgår af pkt. 2.1.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf det bl.a. fremgår, at det er Straffelovrådets opfattelse, at der i mildere tilfælde, f.eks. i visse passivitetssituationer, vil kunne være grundlag for at tage udgangspunkt i et strafniveau på fængsel i 1 år og 2 måneder, da sådanne situationer efter omstændighederne vil kunne sidestilles med de situationer, hvor forurettede befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, og fraråder i den forbindelse en formulering om strafniveauet, som kan give indtryk af, at lovgiver udtrykker en normativ opfattelse af voldtægters alvor og grovhed baseret på den forurettedes reaktion. Amnesty International opfordrer i forlængelse heraf til, at Justitsministeriet undlader at bruge begreberne ”overfaldsvoldtægt” og ”andre sager om voldtægt” som udgangspunkt for fastsættelsen af strafniveauet, eller at det tydeligt defineres i lovforslaget, at der med overfaldsvoldtægt menes voldtægt begået som et overfald, uanset relationen mellem offer og gerningsperson.

Organisationerne opfordrer endvidere til, at Justitsministeriet uddyber sin begrundelse for, hvorfor der ikke bør indsættes en særskilt bestemmelse i straffelovens § 216, hvorefter de omstændigheder, som i dag er strafbare efter straffelovens § 216, stk. 1, samt psykisk vold efter straffelovens § 243, skal anses som særligt skærpende omstændigheder ved straffens fastsættelse, og hvorfor en graduering af grovheden og alvoren af de enkelte sager, som indebærer at straffen generelt vil blive fastsat lavere i de sager, som omfattes af den foreslåede nykriminalisering, ikke er hensigtsmæssig.

Everyday Sexism Project Danmark anfører, at organisationen er enig med Justitsministeriet i, at det ikke skal fremgå specifikt af lovteksten, hvad der er straffeskærpende momenter, fordi der ellers vil være risiko for, at der i offentligheden opleves en hierarkisering af voldtægter. Det anføres endvidere, at det bør fremhæves i bemærkningerne til lovforslaget, at det kan være en (lige så) skærpende omstændighed, at personen, der begår voldtægt, er en person, man normalt må opfattes at være i et tillidsforhold til.

Røde Kors finder det uhensigtsmæssigt, at psykisk vold ikke nævnes eksplicit i den nye bestemmelse. Røde Kors anfører, at organisationen er i tvivl om, hvorvidt man med den nye bestemmelse ønsker at dømme seksuelle

overgreb, der er begået i et parforhold, anderledes end andre typer seksuelle overgreb.

Lev Uden Vold tilslutter sig anbefalingen fra Straffelovrådets flertal om, at straffelovens § 243 ikke citeres i bestemmelsen, idet det findes sandsynligt, at psykisk vold kan medvirke til at øge risikoen for voldtægt i et parforhold, selvom den psykiske vold ikke nødvendigvis opfylder samtlige betingelser i straffelovens § 243.

Joan-Søstrene er enig i forslaget fra Straffelovrådets mindretal om at lade psykisk vold indgå som en straffeskærpende omstændighed i strafudmålingen.

Justitsministeriet bemærker, at Straffelovrådets overvejelser om udgangspunkterne for strafniveaulet beskriver, hvordan visse tilfælde af voldtægt på baggrund af de konkrete omstændigheder ved voldtægten, f.eks. hvis voldtægten sker under intimiderende omstændigheder, kan gradueres ud fra de strafniveauer, som allerede kendes i dag.

Som anført i pkt. 2.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er det Justitsministeriets vurdering, at der ikke bør indsættes en særskilt bestemmelse i straffelovens § 216, hvorefter de omstændigheder, som i dag er strafbare efter straffelovens § 216, stk. 1, samt psykisk vold efter straffelovens § 243, skal anses som særligt skærpende omstændigheder ved straffens fastsættelse. Dette vil efter Justitsministeriets opfattelse indebære, at straffen generelt vil blive fastsat lavere i de sager, som omfattes af den foreslåede nykriminalisering. En sådan graduering af grovheden og alvoren af de enkelte sager er efter Justitsministeriets opfattelse ikke hensigtsmæssig.

Hertil kan Justitsministeriet supplerende oplyse, at uhensigtsmæssigheden består i, at gradueringen vil indebære, at der i sager, som omfattes af nykriminaliseringen, som udgangspunkt vil blive udmålt straffe, som ligger under de strafniveauer, som gælder i dag. Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke grundlag for generelt at fastslå, at sager om samleje uden samtykke er mindre strafværdige end f.eks. sager om samleje med en person, som befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2.

Om sondringen mellem "overfaldsvoldtægt" og "andre sager om voldtægt" bemærkes det, at det er understreget i forarbejderne til den gældende § 216, jf. Folketingstidende 2015-2016, A, L 98 som fremsat, side 3, at strafudmålingen i voldtægtssager skal ske på grundlag af en konkret vurdering i hvert

enkelt tilfælde af voldtægts karakter og øvrige foreliggende omstændigheder og ikke på grundlag af en generelt forskellig vurdering af grovheden af voldtægt, der sker i forbindelse med socialt samvær eller i et parforhold, i forhold til overfaldsvoldtægt. At der er tale om et overfald, f.eks. ved at offeret udsættes for et pludseligt angreb på et offentligt sted, hvor offeret færdes alene, eller i eget hjem, hvor gerningsmanden er trængt ind, vil imidlertid i almindelighed udgøre en skærpende omstændighed, og straffen vil derfor alt andet lige være strengere.

5. Om tilregnelser og bevistema

Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium, Joan-Søstrene og Lev Uden Vold opfordrer til, at det tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger, at bedømmelsen af forsæt i voldtægtssager skal ske ud fra samme målestok som ved andre forbrydelser, herunder også ud fra den laveste forsætsgrad (*dolus eventualis*).

Dansk Kvindesamfund, Det Nationale Voldsobservatorium og Kvinderådet deler ikke Justitsministeriets opfattelse af, at bevistemaet ved en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse er fraværet af samtykke, men anfører, at det derimod er tilstedeværelsen af samtykke. Organisationerne finder det derfor nødvendigt, at det påpeges, at fokus i bevisbedømmelsen af gerningspersonens forsæt skal flyttes fra, om han vidste, at forurettede ikke deltog frivilligt, til, om han havde nogen grund til at tro, at forurettede ”var med på” hans forehavende.

Danske Advokater henviser til sit høringssvar af 18. marts 2020 vedrørende Straffelovrådets betænkning nr. 1574/2020 om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, hvoraf det bl.a. fremgår, at Danske Advokater bemærker, at det af retssikkerhedsmæssige grunde er helt afgørende, at bestemmelsen udformes med respekt for grundlæggende strafferetlige principper om klarhed og forudsigelighed i lovgivningen, uskyldsformodning, bevisbyrdespørgsmål mv.

Kvinderådet anfører, at en adfærd, hvor gerningspersonen udviser ligegyldighed over for ofrets manglende samtykke, må tilregnes gerningspersonen som forsætlig.

Som det fremgår af pkt. 2.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil anklagemyndigheden både ved frivillighed og samtykke skulle bevise, at der ikke forelå frivillighed, henholdsvis ikke var samtykket. Der skal således

i begge tilfælde føres bevis for fraværet af noget, henholdsvis fraværet af frivillighed og fraværet af samtykke. Justitsministeriet kan supplerende oplyse, at dette skal ses i sammenhæng med, at bevisbyrden påhviler anklagemyndigheden, og at det derfor er anklagemyndigheden, som skal føre bevis for, at der er begået et strafbart forhold. Det vil i relation til sager om overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 216, stk. 1, sige, at anklagemyndigheden vil skulle føre bevis for, at der ikke var samtykket i det pågældende samleje, og at dette må have stået tiltalte klart. I den forbindelse vil det have betydning, om tiltalte havde grund til at tro, at forurettede samtykkede i samlejet.

7. Om forholdet til de øvrige seksualforbrydelser

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet foretager en revurdering af fastholdelsen af kriminaliseringen i § 218 og en nærmere afgrænsning over for § 216, stk. 1, herunder en præcisering af, om der overhovedet kan foreligge et gyldigt samtykke i situationer, hvor en persons psykiske eller kognitive handicap udnyttes til at skaffe sig samleje med den pågældende.

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger er Straffelovrådet af den opfattelse, at kriminaliseringen i straffelovens § 218 bør opretholdes.

Det fremgår af Straffelovrådets betænkning nr. 1574/2020 om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, side 143, at der kan forekomme situationer, hvor den sindssyge eller mentalt retarderede frivilligt har samleje med en person og tilkendegiver dette, men hvor der alligevel foreligger en udnyttelse eller et misbrug fra gerningsmandens side. En sådan overtrædelse bør ifølge Straffelovrådet fortsat kunne straffes.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, samme sted, at der efter omstændighederne vil kunne blive tale om, at der skal straffes i sammenstød med straffelovens § 216, stk. 1, hvis gerningsindholdet i § 218 er opfyldt.

Som anført i pkt. 2.1.3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger er Justitsministeriet enig med Straffelovrådet i, at kriminaliseringen i bl.a. straffelovens § 218 bør opretholdes. Dette indebærer, at såfremt der i det konkrete tilfælde ikke er samtykket, hvilket skal vurderes objektivt ud fra

oplysningerne om personens deltagelse i samlejet, vil der kunne straffes efter straffelovens § 216. Justitsministeriet har derfor ikke fundet anledning til at præcisere dette i lovforslagets bemærkninger.

Børnerådet bemærker – eftersom lovforslaget primært får betydning for ofre over den seksuelle lavalder – at der fortsat er behov for yderligere beskyttelse af børn under den seksuelle lavalder.

Justitia anfører, at det bør overvejes, hvordan man fremover skal behandle sager, hvor en person har gennemført samleje med et barn på 12-14 år, og hvor der er tale om stor aldersforskel mellem parterne. Det bør i den forbindelse overvejes, i hvilket omfang børn i denne alder kan give samtykke til seksuelt samkvem med væsentligt ældre personer, og om der i givet fald bør stilles særlige krav til et sådant samtykke.

Everyday Sexism Project Danmark anfører, at der bør indføres en særskilt bestemmelse i straffeloven med henblik på at gøre situationer, hvor der er tale om såkaldt ”stealththing”, strafbart på niveau med overtrædelser af straffelovens § 221 om tilsnigelse af samleje, og at overgreb på børn ældre end 11 år skal anerkendes som voldtægt, ligesom ”grooming” bør kriminaliseres. Organisationen støtter desuden en udvidelse af straffelovens § 225 om andet seksuelt forhold end samleje, så bestemmelsen omfatter situationer, hvor en person tvinger en anden til at udføre seksuelle handlinger med sig selv.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at høringsparternes forslag til yderligere ændringer af straffeloven ligger uden for rammerne for nærværende lovforslag. Det bemærkes, at overgreb mod børn ældre end 12 år kan straffes som voldtægt, hvis betingelserne i straffelovens § 216, stk. 1, er opfyldt. Herudover indeholder straffelovens § 222 et absolut forbud mod samleje med et barn i aldersgruppen 12-14 år. Det bemærkes endvidere, at ”grooming” allerede i en række tilfælde straffes, bl.a. for forsøg på at begå seksuelle overgreb, blufærdighedskrænkelser eller for besiddelse af børnepornografisk materiale. Justitsministeriet følger dog løbende udviklingen på området, herunder for at vurdere, om der er behov for foretagne ændringer i straffeloven.

Danske Handicaporganisationer noterer med tilfredshed, at lovforslaget bevarer straffelovens § 218 om udnyttelse af en persons sindssygdom eller mentale retardering. Organisationen foreslår, at strafferammen i § 218 hæves fra 4 år til 8 år, som tilfældet er i straffelovens § 216, stk. 1.

Justitsministeriet bemærker, at personer med handicap i lighed med alle andre er omfattet af beskyttelsen i straffelovens § 216, og at der således i de situationer, hvor betingelserne for, at der er tale om voldtægt, er opfyldt, vil kunne straffes efter § 216. På den baggrund er det Justitsministeriets vurdering, at der ikke er anledning til at ændre strafferammen i straffelovens § 218.

Professor emeritus Jørn Vestergaard, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, anfører, at der kan være gode begrundelser for at afstå fra kriminalisering af uagtsomhed i tilfælde, hvor der gennemføres et samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, men at det ikke er retvisende at begrunde en stillingtagen til dette spørgsmål med, at det i sådanne tilfælde altid vil stå gerningspersonen klart, at der ikke er samtykket. Der henvises til, at lovforslaget generelt bygger på en forudsætning om, at det beror på ”en konkret og samlet vurdering”, om der foreligger samtykke, og strafansvar forudsætter, at der kan føres bevis for, at tiltalte havde det fornødne forsæt. Jørn Vestergaard finder, at der bør redegøres mere dækkende herfor i bemærkningerne til lovforslaget.

Justitsministeriet bemærker, at begrundelsen for at ændre straffelovens § 228 skal ses i lyset af, at det fremgår af pkt. 2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, at der som udgangspunkt vil være en formodning for, at en person, der samtykker i et samleje, ikke blot forholder sig helt passivt, men deltager i et eller andet omfang, og at det desuden fremgår, at handlinger, der kan være udtryk for et samtykke til samleje, f.eks. vil kunne være kys, berøringer, nydende lyde eller relevante bevægelser, f.eks. at man vender sig mod den anden person, selv hjælper til med at tage sit undertøj af, udfører samlejebevægelser eller lignende.

Det er således Justitsministeriets opfattelse, at der må være en formodning for, at det må stå en person, der har samleje med en anden person, som er i en tilstand, i hvilken den pågældende ikke kan modsætte sig handlingen, dvs. som følge af søvn, bevidstløshed, stærk beruselse mv., klart, at pågældende ikke samtykker.

8. Øvrige bemærkninger til lovforslaget

Aalborg Universitetshospital finder det vigtigt, at loven gælder for alle køn.

Amnesty International, Det Nationale Voldsobservatorium, Dansk Kvindesamfund og Lev Uden Vold opfordrer til, at de ligestillingsmæssige overvejelser uddybes.

Som anført i pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er det Justitsministeriets vurdering, at lovforslaget indeholder ligestillingsmæssige aspekter, idet der bl.a. er langt flere kvinder end mænd, der udsættes for voldtægt.

Justitsministeriet kan supplerende oplyse, at den foreslåede ændring af voldtægtsbestemmelsens omdrejningspunkt fra nærmere bestemte tvangsmidler (f.eks. fysisk magtanvendelse) til samtykke samt udvidelsen af det strafbare område styrker det strafferetlige værn for voldtægtsofre, og at det gør sig gældende i relation til alle ofre, uanset køn.

Dansk Kvindesamfund anfører, at indførelsen af en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse vil bringe dansk ret i bedre overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Everyday Sexism Project Danmark og Sex & Samfund foreslår, at kønnede betegnelser, som f.eks. gerningsmand, undlades i bemærkningerne til lovforslaget.

Hjælp Voldsofre anfører, at lovforslaget ikke forholder sig til, om den person, der har været udsat for en voldtægt, fordi der ikke er givet den fornødne samtykke, skal tilkendes samme tortgodtgørelse som den person, der har været udsat for en voldtægt under anvendelse af vold.

Det følger af erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, at den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, skal betale den forurettede godtgørelse for tort. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at det ved fastsættelsen af godtgørelsen bl.a. kan tillægges vægt, at krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret en overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 23 eller 24, herunder at krænkelsen er begået over for en person under 18 år.

Erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, blev indsat i 2018, jf. lov nr. 140 af 28. februar 2018 om ændring af lov om erstatningsansvar mv., og i den forbindelse blev tortgodtgørelsesniveauerne i sager om seksuelle krænkelse for højet, så godtgørelsen i en sag om fuldbyrdet voldtægt som udgangspunkt bør være ca. 100.000 kr. Ændringen finder anvendelse på erstatningsansvar for skader, der indtræder efter lovens ikrafttræden.

Selvom der i forarbejderne til erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, er fastlagt tortgodtgørelsesniveauer i sager om seksuelle krænkelse, vil det som hidtil være domstolene, der i den konkrete sag fastsætter den enkelte godtgørelse ud fra et samlet skøn over den konkrete sags omstændigheder.

Justitsministeriet bemærker, at der med lovforslaget ikke foreslås ændringer i reglerne i erstatningsansvarsloven.

9. Om forebyggende indsatser mv.

Børnerådet anbefaler, at elever i grundskolen og på ungdomsuddannelsen bliver undervist i, hvad samtykke er.

Institut for Menneskerettigheder og Offerrådgivningen i Danmark fremhæver vigtigheden af, at der sættes ind med oplysning og undervisning på området, især over for yngre mennesker.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at der, indtil samtykkebegrebet har fået en mere fast udformning i retspraksis, vil være en risiko for en betragtelig retsikkerhed. Derfor bør der gennemføres en grundig informationskampagne i forbindelse med lovens vedtagelse.

Hjælp Voldsofre anfører, at det ikke kan udelukkes, at domstolene i den indledende fase vil være tilbageholdende med at dømme en initiativtagende person, der ikke i tilstrækkelig grad har sikret sig et samtykke, hvorefter der ”ud fra en konkret og samlet vurdering” vil kunne ske frifindelse. Hjælp Voldsofre opfordrer derfor til, at der samtidig med lovændringen foretages aktive handlinger med henblik på at sikre den nødvendige generelle holdningsændring i samfundet.

Center for Voldtægtsofre, Aarhus Universitetshospital, og Center for Seksuelle Overgreb, Rigshospitalet, bemærker, at de år for år oplever en stigning i antallet af henvendelser, og at der med et stort fokus på området

ikke forventes et fald i antallet af henvendelser. I den forbindelse anføres det, at muligheden for at få den rette hjælp efter et overgreb er yderst vigtig.

Danske Handicaporganisationer foreslår, at regeringen og Folketinget i forbindelse med lovbehandlingen giver tilsagn om at arbejde for at beskytte mennesker med kognitive og psykiske handicap bedre mod seksuelle overgreb.

Justitia anbefaler, at politiets, anklagemyndighedens og domstolenes behandling af voldtægtssager følges tæt i de første 1-2 år efter lovændringen, og at der følges op med en egentlig evaluering af lovændringens konsekvenser med særlig fokus på bl.a. forståelsen af samtykkebegrebet, bevisvurderingen og udvidelsen af det strafbare område. Det anbefales herudover, at lovændringen følges op med en række andre tiltag, f.eks. en oplysnings- og anmeldelseskampagne, sikring af de nødvendige ressourcer til området og uddannelseskraft til de personer, som behandler og afgør sagerne. Desuden anbefales det, at der før og efter lovændringen foretages en undersøgelse af sager, der afsluttes uden retssag.

Advokatrådet anbefaler, at udviklingen i anmeldelser, sigtelser, tiltaler og domfældelser for voldtægt følges nøje.

Det Kriminalpræventive Råd anbefaler, at regeringen tager et initiativ på tværs af ministerområder og sætter sig for at udarbejde en national forebyggelsesstrategi af voldtægt og seksuelle overgreb. En sådan forebyggelsesstrategi bør ifølge rådet bl.a. fokusere på en ambitiøs undervisningsindsats i grundskolen og på ungdomsuddannelserne, på gerningsmændene samt et styrket fokus på de børn og unge, der allerede udviser seksuelt bekymrende adfærd.

Et ekspertpanel nedsat under Justitsministeriet har i løbet af 2018 og 2019 set nærmere på voldtægtsofres vej gennem retssystemet og forebyggelse af voldtægt. Ekspertpanelet har i hhv. januar og november 2019 overrakt justitsministeren deres anbefalinger til, hvordan man styrker indsatsen mod voldtægt. Ekspertpanelet har bl.a. anbefalet, at der igangsættes en oplysningskampagne om sprogbrug, kultur, samtykke og frivillighed, og at det nuværende materiale til seksualundervisning af børn og unge opdateres, sådan at også begreber som "samtykke" og "frivillighed" bliver en del af undervisningen. Justitsministeriet har i samarbejde med Ligestillingsafdelingen under Miljø- og Fødevarerministeriet og Børne- og Undervisningsmini-

steriet vurderet anbefalingerne og forventer på baggrund heraf at iværksætte initiativer på bl.a. undervisningsområdet i forbindelse med den samtykkebaserede voldtægtsbestemmelses ikrafttræden.

Rigspolitiet henviser til sit høringssvar af 23. marts 2020 vedrørende Straffelovrådets betænkning nr. 1574/2020 om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, hvoraf det bl.a. fremgår, at en udvidelse af voldtægtsbegrebet vil medføre en stigning i antallet af anmeldelser om voldtægt, og at der derfor bør afsættes ressourcer til forbedring af uddannelse inden for området, herunder kommunikationsunderstøttende redskaber, undervisning i traume-reaktioner og hukommelsespåvirkning mv. Det er endvidere Rigspolitiets vurdering, at det ikke kan udelukkes, at en ny voldtægtsbestemmelse i visse tilfælde kan medføre en mere omfattende efterforskning, end hvad der vil være behov for efter den gældende voldtægtsbestemmelse.

Danner anbefaler, at politiets efterforskere sideløbende med implementeringen af loven uddannes i voldens dynamikker samt traumereaktioner. Danner anbefaler herudover, at der arbejdes kulturelt med de bias, der giver særligt kvinder en opfattelse af ikke at blive troet på og lægger skyld og skam på offeret, snarere end at stille gerningsmanden til regnskab for sine handlinger.

Joan-Søstrene finder, at det vil styrke formålet med den nye lovgivning, hvis der også sættes ind med efteruddannelse af politi, anklagemyndighed, dommere og domsmænd i forståelse for køn, seksualitet og overgreb for at undgå bevidste eller ubevidste fordomme og stereotype forestillinger om køn og seksualitet.

Retspolitisk Forening henviser til sit høringssvar af 18. marts 2020 vedrørende Straffelovrådets betænkning nr. 1574/2020 om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, hvoraf det bl.a. fremgår, at foreningen anbefaler, at anmeldelser straks følges op af en efterforskning udført af efterforskere med særlig uddannelse i den type sager med henblik på sikring af mulige tekniske beviser og forklaringer for parterne.

En forbedring af oplevelsen blandt voldtægtsofre af politiets og anklagemyndighedens sagsbehandling er noget af det, der kan drøftes med partierne i forbindelse med de igangværende forhandlinger om en ny flerårssaf-tale for politiet og anklagemyndigheden.

En forbedring af oplevelsen blandt voldtægts ofre af politiets og anklage-myndighedens sagsbehandling vil være i tråd med anbefalingerne fra ekspertpanelet.

III. Lovforslaget

I forhold til det lovudkast, som har været sendt i høring, indeholder det fremsatte lovforslag ikke indholdsmæssige ændringer, men der er foretaget enkelte mindre ændringer af sproglig og lovteknisk karakter.